

Kurzusleírás (tematika)

Kurzus neve: Tárgyalkotás az újkorban/Szabadon választható tárgy				
A kurzus oktatója/i, elérhetősége(i): Semsey Balázs, e-mail cím: balazs.semsey@gmail.com				
Kód: B-AE-502	Tantervi hely: BA 2-5	Javasolt félév: 2-5	Kredit: 5	Tanóraszám:4 Egyéni hallgatói munkaóra: 102
Kapcsolt kódok: B-DK-501	Típus: szeminárium	Szab.vál-ként felvehető-e? nem	Szab.vál. esetén sajátos előfeltételek: -	
A kurzus kapcsolatai (előfeltételek, párhuzamosságok): -				
A kurzus célja és alapelvei: A tárgy célja, hogy a hallgató egyéni tanulási céljaihoz, tanulási tervének megvalósulásához hozzájáruljon azáltal, hogy kitekintésre ad lehetőséget saját szűkebb-tágabb szakterületének határain túlra; vagy további elmélyülésre ad lehetőséget egy adott probléma vizsgálatában.				
Tanulási eredmények (fejlesztendő szakmai és általános kompetenciák): Tudás: Érti a szűkebb szakterületén kívüli vagy szélesebb összefüggéseket, felvetéseket, megközelítéseket. Ismer szakterületén túli vagy szélesebb problémavilágokat, megközelítéseket, megoldásmódokat. Képesség: Szakterületén túli vagy szélesebb gondolkörökben tájékozódik. Kommunikál szakterületén túli vagy szélesebb gondolkodásmóddal rendelkezőkkel. Attitűd: Nytott saját szakterülete határainak átlépésére. Törekszik más területeken történő tájékozódásra, ismeretszerzésre.				
A kurzus keretében feldolgozandó témakörök, témák: Az európai iparművészet történetének rövid áttekintése a reneszánsztól a 19. századig – az újkori művészetfogalom megjelenésétől az ipari termelés korszakának kezdetéig; az iparművészet fogalmának kialakulása és változása a design megjelenése előtt. <ol style="list-style-type: none"> 1. Bevezetés: az iparművészet fogalma, terminológiai problémák (iparművészet, tárgy-kultúra és design) 2. Iparművészeti gyűjtemények kialakulása és szerepe 3. Művészet és kézművesség fogalmának átalakulása a reneszánsz idején, a reneszánsz Itáliában és Itálián kívül, az antikvitás örökségének feléledése 4. Magyarországi reneszánsz tárgy-kultúra: keleti és nyugati művészet hatása 5. Barokk tárgy-kultúra: egyházi és világi reprezentáció 6. Építészet és tárgy-kultúra: egységes enteriőrök szerepe a barokk művészetben 7. Rokokó iparművészet 8. Klasszicizmus/neoklasszicizmus és empire: az antik kulturális örökség újraértelmezése 9. Biedermeier: udvari és polgári tárgy-kultúra, regionális sajátosságok az európai iparművészetben 10. Historizáló tendenciák a 19. században 11. Ipari termelés vs. kézművesség: az arts & craft mozgalom 12. Összefoglalás				
Tanulásszervezés/folyamatszervezés sajátosságai: Vetítésre épülő, kronologikus felépítésű előadások, amelyek során a hallgatók megismerkedhetnek a modern kori tárgy-kultúra előzményeivel és hagyományos műfajaival, a művészeti stílusok jellemző elemeivel, valamint az anyagi kultúra emlékeinek művelődés- és társadalomtörténeti jelentőségével. A kurzus elsősorban a budapesti Iparművészeti Múzeum gyűjteményeinek anyagára épül – esetenként kitekintéssel az európai művészettörténet más jelentős emlékeire.				

Értékelés:

A kurzus teljesítésének feltétele az órákon való részvétel és a félév végi vizsga abszolválása, amelynek alkalmával a feladat a kurzus során tárgyalt műalkotások felismerése (fotóreprodukciók alapján) és a rájuk vonatkozó ismeretek (műfaj, technika, stílustörténeti jellemzők) rövid összefoglalása.

Az érdemjegy kiszámítása

91–100 %: jeles

76–90 %: jó

61–75 %: közepes

51–60 %: elégséges

0–50 %: elégtelen

Kötelező irodalom:

Régiségek könyve. Szerk. Voit Pál. Gondolat, Budapest, 1983

István Mária: *Mesterség és művészet az ókorban és a korai középkorban.* Budapest, Magyar Iparművészeti Egyetem, 2002

Az európai iparművészet stíluskorszakai. [Kiállítási katalógus-sorozat] Iparművészeti Múzeum, Budapest 1988–1996

- *Reneszánsz és manierizmus.* Szerk. Péter Márta és Bardoly István (1988)

- *Barokk és rokokó.* Szerk. Péter Márta és Bardoly István (1990)

- *A klasszicizmustól a biedermeierig.* Szerk. Péter Márta és Szilágyi András (1990)

- *Historizmus és eklektika.* Szerk. Vadas József és Vadászi Erzsébet (1992)

- *Szecesszió – A 20. század hajnala.* Szerk. Szilágyi András és Horányi Éva (1996)

Esterházy-kincsek. Öt évszázad műalkotásai a hercegi gyűjteményekből. Szerk. Szilágyi András. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2006

Ajánlott irodalom:

Szabolcsi Hedvig: *A népművészet és iparművészet viszonya, kapcsolatuk a „grand art”-ral, értelmezésük művészettörténeti problematikája.* In: *Művészettörténet – tudománytörténet.* Főszerk. Aradi Nóra. Akadémiai Kiadó, Budapest 1973, 161–182

Kubler, George: *Az idő formája. Megjegyzések a tárgyak történetéről.* Gondolat, Budapest 1992

Szentpéteri Márton: *Design vagy iparművészet? Fogalomtörténeti vázlat.* *Korunk*, 2017/10, 39–45

Egyéb információk:

Máshol/korábban szerzett tudás elismerése/ validációs elv:

teljeskörű beszámítás/elismerés lehetséges

Tanórán kívüli konzultációs időpontok és helyszín:

kedden 13:00–13:00, ill. e-mailben előre egyeztetett időpontban